

De gelukkige wees

Geertje Geerlings
Met foto's van Jesse Jeroen

De gelukkige wees

Geertje Geerlings

UITGEVERIJ
VOGELVRIJ

Colofon

Eerste uitgave: Oktober 2024
Geertje Geerlings

Uitgeverij Vogelvrij
Redactie: Carlie van Tongeren
Correctie: Janke Scharff
Omslagontwerp: Jesse Jeroen Unlimited
Opmaak: Bob Broeze, Kingfisher Design

ISBN E-boek: 978-90-834372-9-3
ISBN Paperback: 978-90-834372-8-6

© 2023 Uitgeverij Vogelvrij. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende(n).

© 2023 Uitgeverij Vogelvrij. All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without the prior permission in writing from the proprietor(s).

Troost

Mick was nog een kind toen zijn moeder doodging. Hij was net elf jaar geworden en van de ene dag op de andere had hij helemaal niemand meer. Het gekke was dat hij daar het eerste aan dacht: hoe ging hij nou volgend jaar zijn verjaardag vieren? Moest hij dan zelf de taart kopen en die alleen opeten? Moest hij zelf de avond van tevoren de slingers in de kamer ophangen? En hoe moest het nou met Kerstmis en Pasen en haar verjaardag? Hoe kon hij een feestje vieren als zijn moeder er niet meer was? Dat kon toch niet? Hij kon eigenlijk helemaal nooit meer een feestje vieren. Zijn moeder was zijn leven geweest.

Wat was er nou eigenlijk gebeurd? Een paar maanden geleden was ze opeens ziek geworden. Eerst was ze alleen maar steeds dunner en een beetje geel geworden – haar huid en het wit van haar ogen – en toen ze daarmee eindelijk naar de dokter was gegaan, werd ze onderzocht en hoorde ze dat ze erg ziek was en waarschijnlijk doodging. Of de dokter had gezegd dat ze zeker doodging, dat kon ook, maar misschien wilde ze dat niet zo aan haar zoon vertellen. Hem zei ze dat ze waarschijnlijk doodging en dat dat ook nog eens best snel kon gaan. Ze was in tranen toen ze hem dat zei en dus troostte hij haar. Zo hadden ze dat altijd bij elkaar gedaan: als de een verdriet had, troostte de ander de een.

Het ging snel. Hij was nog jarig geweest,

dat hadden ze gewoon gevierd, en een paar weken later stierf Therese, Micks moeder. Ze was opgenomen in het ziekenhuis, vond het daar verschrikkelijk en ging dood in de derde nacht dat ze daar was. Hij was die middag nog bij haar geweest en had niet gehuild. Het was alsof hij voelde dat ze elkaar voor het laatst in de ogen keken en hij vond dat dat geen treurende ogen moesten zijn. Hij had bij haar gezeten en zo vrolijk mogelijk verteld over het tehuis waar hij nu een paar dagen een klein kamertje had. Het was koud, saai en somber daar, maar dat zei hij niet. Hij zei dat het er leuk was. Zij had het al zwaar genoeg.

Een vader had Mick nooit gehad. Een paar jaar geleden, toen hij zei dat hij iets over hem wilde weten, had zij hem het hele verhaal verteld: Therese was toen ze vierentwintig was op vakantie in Frankrijk verliefd geworden op een man met krullen en had een paar keer met hem gevreeën in zijn tentje. Daar was ze zwanger van geworden, had ze uitgelegd, en negen maanden later was Mick geboren. Ze wist dus van zijn vader alleen maar dat hij van zijn voornaam Jean heette, krullen had en ergens in Frankrijk woonde. Natuurlijk had ze weleens gezocht op Instagram en Facebook, maar er waren veel te veel mannen die Jean heetten. Foto's van hem had ze ook niet.

Nog weer later vertelde zij haar zoon dat ze misschien wel daarom het beroep had gekozen dat ze had gekozen. Omdat ze zoveel spijt had gehad dat Mick zijn leven lang niet zou weten hoe zijn vader eruitzag. Waarom had ze geen foto van hem gemaakt? Het was waarschijnlijk daarom

dat ze naar de fotovakschool was gegaan, toen ze iets moest kiezen na de middelbare school. Ze wilde voortaan alles voor haar zoon vastleggen. Fotograferen was vervolgens haar vak, maar ook haar passie geworden.

‘Met een foto laat je zien dat het leven altijd in beweging is,’ had ze hem meerdere keren verteld en uitgelegd. ‘Juist omdat je met een foto één moment vastlegt, zie je dat heel goed. Alles beweegt altijd. Begrijp je dat?’

Hij had haar altijd gezegd dat hij het begreep. Misschien was dat niet helemaal waar, maar hij begreep de toon in haar stem. En hij begreep haar liefde voor de fotografie.

En nu was Therese opeens zo jong overleden en bleef hij alleen op de wereld achter. Dat was hij niet echt natuurlijk, maar zo voelde het wel. Er waren duizenden, miljoenen, miljarden mensen op aarde, maar hij kende ze niet. En hij hield niet van ze. Er was er bij al die miljarden mensen die op de aarde leefden, eentje geweest van wie hij hield en zij was er niet meer. Mick kon bijna niet huilen, zoveel pijn deed dat.

Hij had nu wel haar fototoestel, waar hij goed mee om kon gaan. Als zijn verdriet te erg werd, ging hij naar buiten om foto's te maken. Van dieren. Vooral van de kleine dieren die niemand zag. De mensenwereld was Mick te groot en te vijandig. Zijn vrienden waren de kleine diertjes die in de aarde zaten te wroeten of die van de ene bloem naar de andere vlogen. Hun levens zette hij even stil met het maken van foto's. Dat was nu zijn troost. Al die kleine dappere diertjes. En al die bloemen.

Vrienden

Familie hadden ze nooit gehad, zijn moeder en hij. Zijn opa en oma, haar ouders, waren toen Mick drie jaar oud was omgekomen bij een auto-ongeluk in datzelfde Frankrijk. Een boer met te veel wijn op was met zijn tractor zonder te kijken de weg opgedraaid die opa Tom en oma Willie met flinke snelheid naar hun volgende vakantieadresje moest leiden. Hij was meteen dood, zij had nog een paar uur geleefd, ergens in een klein ziekenhuis midden in Frankrijk. En dat was het. Mick was nu een beetje bang voor dat vreemde Frankrijk, waar mensen zomaar doodgingen en jonge vrouwen zwanger werden. Wat gebeurde daar toch allemaal?

Therese was enig kind en omdat haar vader dat ook was geweest en haar moeder ruzie had gekregen met haar hele familie omdat ze met Tom was getrouwd, had Mick nu helemaal geen familie meer. Of in ieder geval kende hij niemand. Dat moest maar zo blijven, vond hij. Zijn moeder had hem uitgelegd dat opa Tom en oma Willie veel van elkaar hadden gehouden en dat de familie dat had willen tegenhouden. Hoe stom was dat? Wie wilde er nou liefde tegenhouden? Mick had al jong besloten dat hij niets met al die mensen te maken wilde hebben.

Zijn moeder en hij waren altijd vrienden met elkaar geweest. Mensen die daarvan hoorden, hadden weleens gezegd dat dat niet kon, dat een

moeder en haar zoon geen vrienden van elkaar konden zijn, maar zij hadden ongelijk.

‘Ze hebben het zelf nooit meegemaakt,’ had Therese gezegd. ‘Daarom denken ze dat het niet bestaat.’

Zo was het natuurlijk. Zij had het door. Zij wist hoe haar relatie met haar zoon was.

Mick was vaak met haar meegegaan als ze een portret ging maken van iemand. Als dat zwart-witfoto’s mochten zijn van het tijdschrift of de krant was ze blij. Die waren veel mooier, zei ze altijd. Daar kon je meer mee vertellen. Hij vond dat toch een beetje gek. Met minder kon je meer vertellen? Nou ja, het zou wel waar zijn.

Als hij meeging, hielp hij haar met het dragen van de spullen en met de gezelligheid die nodig was voor het werk. Iemand die gefotografeerd werd, moest op zijn of haar gemak zijn, anders was hij of zij niet zichzelf en kreeg je geen mooie foto. Dus zorgden Therese en Mick voor wat gezelligheid en als die er was, werden er snel achter elkaar een paar foto’s gemaakt. Daar zat bijna altijd de goeie tussen. Het was een spel dat ze speelden en altijd wonnen.

‘Wij zijn een team,’ zei Therese dan altijd op de terugweg.

Dat waren hun gelukkigste momenten geweest, wist hij nu. Moeder en zoon waren toen niet alleen moeder en zoon, maar ook vrienden en zelfs collega’s. Wat een prachtige herinnering was dat.

Hoewel hij wist dat haar einde naderde, schrok hij natuurlijk toch toen het ziekenhuis belde. Het was gebeurd, zei iemand. Hij schrok,

maar bevroor. Het was alsof hij zich schrap zette voor de rest van zijn leven. Hij zou al zijn moed en energie broodnodig hebben, omdat hij er voortaan helemaal alleen voorstond. Voor niemand was hij iemand die speciaal was, er was niemand meer op de wereld die alles voor hem zou doen. Hij wist het en bereidde zich daar vanbinnen op voor. Van de ene seconde op de andere.

In de dagen die kwamen verschenen er allerlei hulpverleners met ernstige gezichten en er bleek zelfs opeens een neef met verstand van zaken, die ervoor ging zorgen dat alles in goede banen werd geleid, zoals hij dat noemde. Dat betekende dat hij de begrafenis organiseerde en zich ondertussen bezighield met het afwickelen van de erfenis. Mick deed zijn best te begrijpen wat er allemaal gebeurde. Was er dan een erfenis? Ja, die was er, want het huis waar Therese met hem in gewoond had, had zij gekocht toen hij drie jaar oud was. Het was de tijd dat er met fotograferen nog goed geld te verdienen was, legde die neef hem uit. Daarom had ze een hypotheek kunnen krijgen. Mick wist niet wat een hypotheek was, maar vroeg niet verder. Belangrijker was of hij daar kon blijven wonen. Hij vroeg het, de neef en een hulpverlener keken hem en elkaar aan met vreemde glazige ogen en zeiden dat ze daar na de begrafenis op terug zouden komen.

‘Alles op zijn tijd,’ zei de neef.

Het was een kleine, rustige maar best mooie begrafenis, vond Mick. Zijn moeder lag in een lichtbruine, gesloten kist, die bijna helemaal

bedekt was met allerlei bloemen. Dat zag er vredig uit en het klopte ook, vond hij. Net als die bloemen was zij net gestorven, maar ze waren er allemaal nog even, om afscheid van te nemen. Mick had bij het gesprek over de begrafenis gevraagd geen foto van haar op de kist te zetten. Hij wilde haar niet steeds lachend en levend zien terwijl ze dat niet meer was. Alles was altijd in beweging en zij bewoog nu niet meer, dus was zij niets geworden. Hij kon aan haar terugdenken, dat was genoeg.

Er waren behalve de nu belangrijk kijkende neef nog een paar verre familieleden aanwezig bij de begrafenis en er waren wat mensen uit de buurt en een stuk of wat onbekenden. Er werd zielige muziek gedraaid en een paar van de bezoekers kwamen naar voren om iets te zeggen of voor te dragen. Mick werd steeds genoemd en ernstig toegeknikt en dat stelde hem gerust. Blijkbaar was iedereen het erover eens dat hij voor haar de belangrijkste op aarde was geweest en dat was ook zo. Het was de waarheid. De Franse jongeman met de krullen die bij hun gezin hoorde, wist nergens van en bestond daarom niet meer. Mick had zijn plaats ingenomen. Hij was Thereses zoon, haar vriend, haar collega en dus ook een beetje haar man geweest. En dat voor een jongen van elf jaar. Het maakte hem nu iemand.

De wurm

In het tehuis waar hij zijn kleine kamertje had, werd hem verteld dat hij niet meer terug kon naar waar hij al die jaren met zijn moeder had gewoond. Een jongen van elf kon nou eenmaal niet alleen leven, zeiden ze. Het huisje zou verkocht worden en het geld dat overbleef na het betalen van alle kosten en belastingen, zou voor hem op een bankrekening worden gezet. Als hij achttien was geworden, kon hij daarmee doen wat hij wilde, nu nog niet. De neef zou dat allemaal organiseren, dus Mick hoefde zich nergens zorgen over te maken.

Dat deed hij natuurlijk wel. Hij miste nu niet alleen zijn moeder, maar ook dat vertrouwde huis, alle meubels en spullen en daarmee het veilige, warme leven dat hij daar met haar gehad had. Het kleine kamertje waar hij nu elke nacht moest slapen, was koud, net als de mensen die hij elke dag zag en om zich heen had. Ze waren niet echt onvriendelijk, maar het leek of ze vanuit de verte tegen hem spraken. Alsof ze heel ver van hem af stonden. Het leek alsof het robots waren. Misschien waren ze dat ook wel.

De neef had hem nog een keer meegenomen naar het huis om met hem te overleggen wat er bewaard moest blijven en wat weg kon. Alles bewaren kon echt niet, legde hij uit, dan zouden ze een opslagruimte moeten huren en dat was toch zonde van het geld?

‘Kunnen we het niet zo laten totdat ik achttien ben?’ vroeg Mick. ‘Dan ga ik hier wonen. Of misschien kan dat al als ik vijftien of zestien ben?’

Dat kon niet, legde de neef uit. De begrafenis moest worden betaald en er waren dus ook nog belastingen. Het huis werd verkocht, dat was echt het beste. Mick moest maar zeggen welke kleine spulletjes hij graag mee wilde nemen, dan zou de rest verkocht of weggegooid worden.

‘Het leven gaat door, of we dat willen of niet,’ zei de neef.

Mick was erg in de war geweest toen hij weer terugkeerde in het koude kamertje. Hij wist dat hij alles anders wilde, maar kon niets doen. Als jongen van elf jaar mocht hij over niets zelf beslissen. De neef en de hulverleners zeiden dat ze wisten wat goed voor hem was en wat niet en hij had niet de woorden en niet de kracht om ze tegen te spreken.

Het huis bleek snel verkocht en alles was nu helemaal in orde, werd hem verteld. Wat bedoelden ze daarmee? Alles was weer goed? Hoe konden ze dat zeggen? De neef verdween ook weer. Hij had zijn werk gedaan. De robots zeiden dat ze erg tevreden over hem waren. Hij had zijn werk goed gedaan.

Mick woonde nu opeens met wat kleine spulletjes die hij gered had, in dat kleine, koude kamertje en wachtte af. Hoelang moest hij daar blijven? Toch niet tot zijn achttiende? Hij moest er niet aan denken.

Ook zijn lichaam was steeds koud, merkte hij, ook al lag hij onder drie dekens. Hij was koud en hard vanbinnen. Dat wat hem altijd

verwarmd en verzacht had, de liefde van zijn moeder, was er niet meer en zou er nooit meer zijn. Hij probeerde er maar niet te veel aan te denken en trok in bed vaak die drie dekens over zijn hoofd heen, zodat hij kon bedenken dat hij ergens anders was. Thuis of in een warm, onbekend land, waar hij de beste vrienden met iedereen was.

Hij ging nog wel naar dezelfde school en dat hielp een beetje, maar niet veel. Mick had er geen echte vrienden en stond meestal alleen in de pauzes. Niet dat hij onzeker was of zich zielig voelde, dat niet, en hij werd ook nooit gepest. Hij stond of speelde gewoon meestal alleen en bleef na de lessen ook nooit hangen op het pleintje vóór de school. Liever ging hij met zijn camera de natuur in.

Uit de gesprekken die hij steeds had met de robots, begreep hij dat hij waarschijnlijk ook niet op die school kon blijven. Er werd naar een pleeggezin gezocht en als dat gevonden werd, was de kans natuurlijk groot dat hij dan ook naar een andere school toe moest. Natuurlijk? Mick begreep niet wat er natuurlijk aan was. Maar wacht, dan vertrok hij dus ook uit zijn kamertje? Jazeker, zeiden ze. Hij ging dan in een ander dorp wonen. Of misschien kwam hij wel ergens in een grote stad terecht. Dat zou ook kunnen. Ja, weg uit dat kamertje wilde hij wel.

Een pleeggezin. Mick dacht na over het woord. Een gezin dat pleegt. Wat is plegen? Is dat hetzelfde als verplegen, wat ze in een ziekenhuis doen? Hij wist het niet.

‘We doen ons uiterste best om mensen te vinden bij wie je gelukkig zult zijn,’ zei de robot met de wrat op haar kin, met wie hij al een paar keer had moeten praten.

Mick zweeg. Ze ging mensen vinden bij wie hij gelukkig kon zijn? Hoe kon ze denken dat dat kon? Zonder zijn moeder zou hij nooit meer gelukkig kunnen zijn, wist hij.

Echt ongelukkig was hij ook niet, want dat mocht hij niet zijn van zichzelf. Als zijn dode moeder hem op de een of andere manier toch nog kon zien of meemaken, zou dat haar namelijk veel pijn doen. Ze was al dood en dan het ongeluk van haar zoon er ook nog bij? Dat was te veel. Hij moest maar iets van zijn leven maken, al deed hij het alleen maar voor haar.

Dat er helemaal niets van je overbleef na de dood was namelijk niet helemaal zeker, had hij bedacht. Hij had het er vaak met haar over gehad. Therese had gezegd dat ze dacht dat er waarschijnlijk niets was, maar helemaal zeker was dat natuurlijk niet. Niemand wist het. Dus misschien keek ze nu toch nog op hem neer of was haar ziel in hem gekropen of zoiets. Je kon het niet weten. In ieder geval mocht hij het niet opgeven en zijn leven niet leven. Het zou haar hart breken.

Natuurlijk had hij haar fotoestel met zich meegenomen. De neef had nog heel even tegengestribbeld, omdat hij niet wist wat een elfjarige met zo’n dure camera aan moest, maar Micks reactie daarop was zo fel geweest, dat de neef zijn verzet onmiddellijk had gestaakt. Het

fototoestel mocht hij houden, als hij dat wilde. Wist hij dan hoe hij ermee om moest gaan? Mick had de neef niet eens antwoord gegeven op die vraag. Natuurlijk wist hij dat.

Zo gauw hij de kans had, ging hij naar buiten, op zoek naar de kleine wereld waar niemand naar keek. Daar in de aarde, in de bomen en in de lucht woonden de drukke diertjes die bezig waren te overleven tot het voorbij was. En dat kon elk moment zijn. Een rups kon zomaar opeens door de harde snavel van een vogel tussen het gras vandaan worden geplukt en dan was zijn leven voorbij. Hij kreeg geen begrafenis en geen bloemen. Hap, slik en weg. Deze kleine diertjes kon Mick voordat dat gebeurde, vastleggen met zijn camera, haar camera, zodat ze toch een beetje onsterfelijk werden. De rups was misschien straks voor eeuwig weg, de foto was er dan nog.

Lieve mensen

‘Het zijn lieve mensen,’ had de robot met de wrat gezegd. ‘En ze hebben al vaker kinderen in huis gehad. Dus ze weten wat ze doen. We hebben bedacht dat je het maar gewoon een paar dagen moet proberen bij ze. Dan weet je meteen alles. Hoe het voelt en zo.’

Mick had niet geantwoord. Hij wist dan meteen alles? Wat bedoelde ze? Wat moest hij weten? Hoe het voelde? Hoe wat voelde?

Hij had een paar dagen later afscheid genomen op school en werd vervolgens door een andere robot met de auto naar een dorp gebracht dat ver weg lag. Er werd weinig gezegd tijdens de rit, die meer dan een uur duurde, en Mick staarde voortdurend naar buiten. Het leek of hij met grote snelheid van zichzelf weggereden werd. Achter hem verdween zijn leven. Het huis, de straat waar hij altijd gewoond had, het graf van zijn moeder, zijn school. Hij moest weggehaald worden uit alles en bij iedereen, omdat Therese dood was gegaan en hij nou eenmaal geen vader had. Naast hem schoten de koeien in de weilanden langs hem heen. Grote dieren waren dat, groter dan mensen, toch waren zij slaven die zonder schaamte gebruikt werden. Hun melk werd elke dag van ze gestolen, jarenlang, en daarna werden ze doodgemaakt en opgegeten. Waarom waren de mensen de baas over alles in de wereld? Waarom werden dieren behandeld

alsof ze minderwaardig waren? Zeker als het kleine dieren waren, mochten mensen met ze doen waar ze zin in hadden. Muggen werden doodgeslagen en wurmen kregen een scherpe haak dwars door hun lichaam heen. Daarna werden ze aan een draadje in het water gegooid, waar ze niet konden ademen. Als een hongerige vis dan naar die wurm hapte, sloeg die haak in zijn wangen en werd hij ruw naar boven getrokken, waar hij niet kon ademen. En dan werd zijn kop er meteen afgesneden of anders pas later, omdat hij dan verser bleef.

Zo waren ook kleine mensen minder waard dan grote. Ze konden zomaar worden weggestuurd uit hun eigen huis, zelfs uit het dorp waar ze woonden, en werden dan met grote snelheid naar een andere plek gebracht. Wie was die robot naast hem die de auto bestuurde, en wie had gezegd dat hij de baas over hem was? Mick bedacht dat hij zijn riem los kon maken, het portier open kon trekken en zich naar buiten kon laten vallen. De koeien zouden de klap van zijn lichaam op het harde asfalt horen en misschien wel even opkijken, maar daarna gewoon rustig doorkauwen. Wat kon het ze schelen wat er met een mens gebeurde? Daar was er eentje uit een auto gevallen. Nou en?

Zou hij dan dood zijn? Mick vroeg het zich af. Misschien toch niet. Hij zou zijn vel openhalen en al zijn botten breken en in een ziekenhuis terechtkomen. Het zou een vreemd ziekenhuis zijn waar mensen werkten die hij niet kende. En hij zou veel pijn hebben natuurlijk. Zou die pijn

aan zijn vel en zijn botten hem afleiden van de pijn in zijn hart? Dat zou kunnen. Toch was het geen goed idee. Moest hij zijn lijf, zijn lichaam, het enige wat hij nog had en mee mocht nemen, ook nog kapotmaken? Hij zou daar in dat ziekenhuis nog meer gevangen zijn dan hij nu al was. Nee, geen goed idee. Met goeie benen kon je nog ergens van weglopen, met goeie armen kon je je nog ergens tegen beschermen.

De mensen glimlachten hem lief toe toen Mick ze om de beurt een hand gaf.

‘Fijn dat je er eindelijk bent, jongen,’ zei de vrouw. ‘Ik heb me zo op je verheugd.’

‘Ik ook,’ zei haar man, maar zijn blik was gericht op de robot, die nog even mee naar binnen was gekomen.

Mick was bij binnenkomst een beetje van die man geschrokken. O ja, hij woonde daar natuurlijk ook. Ze hadden het steeds gehad over ‘die mensen’ en dat waren dan meestal een vrouw en een man. Opeens had hij een nieuwe moeder en voor het eerst ook een vader? Hoe zou dat zijn? Hoe waren vaders?

‘We gaan het gewoon een paar dagen met elkaar proberen,’ zei de vrouw terwijl ze haar handen over Micks haar en zijn wang liet glijden. ‘Zo is de afspraak, maar dat komt vast goed. Je hebt hier een eigen kamer en er wonen een heleboel kinderen in deze buurt, dus je kunt echt een nieuwe start maken. Wij gaan onze uiterste best doen je daarbij te helpen.’

Er werd een kopje thee gedronken, zacht over hem gepraat terwijl hij bliken vol medelijden

toegeworpen kreeg, en daarna vertrok de robot weer. Zijn werk was gedaan.

‘Zo jongen,’ zei de man. ‘En nu wij.’

Hij bracht Mick naar zijn kamertje boven, hielp hem met het uitpakken van zijn kleine koffer en wees hem waar de badkamer was.

‘Als je ’s nachts moet plassen, prima, maar niet doortrekken, want daar worden wij wakker van.’

Even later werd er gegeten, waarna hij moest meehelpen met afruimen en afwassen, en toen alles klaar was, gingen ze met zijn drieën televisiekijken. Ondertussen werd er steeds lief naar hem geglimlacht door de lieve mensen en knikten ze hem vriendelijk toe. Waren zij ook robots? Daar zagen ze wel naar uit.

‘Als je zin hebt om naar bed te gaan, moet je dat doen, lieve jongen,’ zei de vrouw terwijl ze nu haar hand in zijn nek legde. ‘Ik kan me voorstellen dat je moe bent.’

Mick knikte. Hij was niet moe, maar wilde graag weg. Die kamer uit. Het liefste was hij naar buiten gegaan met zijn camera, maar het begon al donker te worden, dus dat mocht vast niet. En voor fotograferen had je licht nodig.

De vrouw bracht hem naar boven en wees hem ook waar de badkamer was. ‘Als je ’s nachts moet plassen, moet je maar niet doortrekken, want dat horen wij en dan worden we misschien wakker.’ Ze streefde hem tussen alles door nog een paar keer en trok hem zelfs even tegen zich aan.

Daarna ging ze en was Mick alleen. Ergens op de wereld was hij, in een huis dat hij niet kende, bij mensen die steeds naar hem glimlachten en

knikten. Waarom namen ze hem in hun huis? Wat wilden ze van hem? Hij wist het niet.

Hij kleepte zich uit en poetste zijn tanden. Hoewel hij een beetje dorst had, dronk hij toch maar geen water. Stel je voor dat hij 's nachts moest plassen en dan per ongeluk toch doortrok?

Hij lag lang wakker in het donker. Het leek of het daar ook heel anders rook dan thuis en er andere geluiden op straat waren. Leefden hier andere vogels dan waar hij altijd gewoond had? Hij was toch niet in een ander land? Hij lag lang te draaien en te woelen, viel steeds maar niet in slaap, totdat hij opeens toch wakker werd. Het was zo vroeg in de ochtend dat het licht buiten nog blauw was, met wat dunne streepjes oranje. Mick stond op, liep naar het raam en keek ernaar. Was zijn moeder daar in die gekleurde hemel? Mensen die in God geloofden zeiden toch altijd dat dode mensen naar de hemel gingen? Hij kon het zich niet voorstellen. Toch troostten die verre kleuren hem een beetje. De natuur was gelukkig altijd vlak in de buurt en dicht bij hem, waar hij ook was.

Een kleine, zwarte tor

De man en de vrouw die nu zijn vader en moeder speelden, glimlachten altijd. Mick werd er zenuwachtig van. Dat was toch niet normaal? Normaal was dat je gezicht gewoon stond en als er iets leuks en liefs was, trok je je mondhoeken een beetje omhoog, en als er iets vervelends of saais was, trok je ze een stukje omlaag. Als iets echt grappig was, trok je je mondhoeken verder omhoog en opende je je lippen, zodat iedereen je tanden kon zien. Lachen heette dat. Hadden deze mensen dat niet geleerd? Niet dus. Zij lachten nooit, maar glimlachten altijd, ook als ze iets zeiden wat streng was: 'Lieve Mick, hier in dit huis trek je je schoenen uit als je buiten bent geweest. Zo doen wij dat nou eenmaal.' De man keek erbij alsof hij iets liefs zei.

Robots waren het, dat was wel duidelijk. Bestond de hele wereld uit robots? Misschien waren hij en zijn moeder Therese de laatste echte mensen geweest en was hij nu alleen over.

Er was vooraf door allerlei mensen gezegd dat hij een paar dagen in dit huis zou blijven, om te kijken hoe het zou gaan, maar daar hoorde hij niets meer over. Elke dag volgde op de vorige en hij ging nu over twee dagen ook al een kijkje nemen op een school waar hij waarschijnlijk terecht kon, zoals de robotman en de robotvrouw hem blij vertelden. Was dat goed nieuws? Hoewel ze al een paar keer tegen

hem gezegd hadden dat hij ze 'Harry' en 'Elly' mocht noemen of als hij dat graag wilde 'papa' en 'mama', bleven ze voor Mick 'robotman' en 'robotvrouw'. Zo kon hij ze niet aanspreken natuurlijk, maar zo noemde hij ze stiekem wel.

Robotvrouw was duidelijk geprogrammeerd om hem steeds aan te raken. Zo gauw ze in zijn buurt was, legde ze een arm om hem heen, streelde ze hem over zijn haar of zijn rug of kuste ze hem met natte lippen in zijn nek. Mick verstijfde dan elke keer weer, maar dat merkte ze duidelijk niet. Ze bleef het in ieder geval doen.

Haar man bleef gelukkig van hem af, maar vond het nodig gesprekken met hem aan te gaan over het leven: 'Je gaat binnenkort een man worden, jongen, en dan moet je je eigen beslissingen gaan nemen. Wij helpen je graag op weg, begeleiden je met liefde en aandacht in die moeilijke jaren daarnaartoe.'

Mick knikte, zoals hij steeds deed. Zij glimlachten en hij knikte. Zo gingen ze met elkaar om.

Zo vaak mogelijk ging hij naar buiten met zijn camera, om in de natuur en met de kleine dieren te zijn. De eerste dagen lieten ze hem zijn gang gaan, daarna wilde robotman zo nu en dan met hem mee: 'Ik wil interesse tonen in jouw interesses, jongen,' zei hij. 'Ik ben een mensenmens.'

Een mensenmens. Mick had geen idee wat dat was. Hij vond het afschuwelijk dat robotman met hem meeding, maar durfde dat niet te zeggen. Na een paar keer wist hij dat hij gewoon

bij hem weg kon lopen, om ergens een foto te maken van een bij of een vlieg of een tor of een wurm. Robotman bleef altijd op de paden en op de stoep, dus daarbuiten kon Mick alleen zijn. Dat bleef toch zoiets prachtigs: waar hij ook kwam, overal leefden de kleine diertjes die niemand zag. Het waren zijn vrienden en hij maakte mooie foto's van ze.

Een keer was robotman op een bankje gaan zitten terwijl Mick in de struiken bezig was met een mierensnelweg, en was er iemand langsgelopen die hij blijkbaar kende. De voorbijganger was naast hem komen zitten en ze begonnen een lang gesprek. Mooi. Heel goed. Mick kon nu alle tijd nemen en doen wat hij wilde.

Toen hij tien minuten later over de zachte aarde terugliep naar het bankje, was robotman, die half met zijn rug naar hem toe zat, midden in een zin: '... en ja, het geld speelt natuurlijk ook een rol, daar moet ik eerlijk over zijn. Het is toch zevenhonderdvijftig per maand extra en er zijn ook nog allerlei toeslagen mogelijk, dus...' Op dat moment zag hij Mick in zijn ooghoek, zweeg onmiddellijk en zette zijn vaste glimlach op. 'Kijk, daar ben je weer, jongen,' zei hij snel. 'Heb je mooie foto's gemaakt? Wat ben je toch een bijzonder mens.'

Toen ze even later terugliepen, dacht Mick na over wat hij gehoord had. Was dat gesprek over hem gegaan? Kregen de robotman en de robotvrouw geld voor hem? Dat had hij nog niet bedacht.

Later die middag zat hij met robotman achter het huis om weer over het leven en zijn toekomst te praten. Er kroop tussen hen in een

kleine, zwarte tor over de terrastegels. Waar was die naar op weg? Had hij een plan? Robotman zag dat Mick steeds naar het beestje zat te kijken, stond opeens op en zette een zware schoen boven op het torretje. Een kleine krak klonk. 'We zijn in gesprek, jongen,' zei robotman. 'Laat je niet afleiden door een vies insect.' Hij stapte naar achteren en ging weer zitten.

Mick keek naar de man tegenover hem op en wist meteen wat hij ging doen. Hij moest toch binnenkort een man worden en dan zou hij toch zijn eigen beslissingen moeten gaan nemen? Dat ging hij dan maar meteen doen. Ja, hij moest dapper zijn nu, dapperder dan hij ooit geweest was. Hij moest wel. Of hij durfde of niet.

Een vader in de trein

Het moment kwam vanzelf: robotvrouw vertrok om boodschappen te gaan doen en haar man was net op de bank in slaap gesukkeld, zoals in de middag wel vaker gebeurde. Mick ging de gang op, deed zijn jas aan, liep naar boven, trok zijn kleine, al ingepakte koffertje onder het bed vandaan, hing de draagtas met het fototoestel om zijn nek en schuifelde weer zachtjes naar beneden. Stilte daar. Robotman sliep nog. Goed zo. Voorzichtig opende hij de voordeur, stapte naar buiten en trok de deur zacht achter zich in het slot. Klik. Stilte. Dit ging goed.

Het was mooi weer. Een beetje zon, droog, weinig wind. Kom op, stevig doorlopen nu en niet aarzelen. Wie hem zag gaan, moest denken dat hij op weg was naar iets. En dat was hij natuurlijk ook, al wist hij helemaal niet waarheen dat was. Gisteren had hij nog een paar keer besloten dat hij dapper moest zijn en zo voelde hij zich nu ook. Kon je dapper zijn als je dat wilde? Daar leek het wel op.

Het eerste bordje dat hem wees in welke richting het station lag, kende hij. Bij zijn natuurverkenningstochten had hij het al een paar keer gezien. Het had hem zelfs op het idee gebracht. Iemand had ooit bedacht daar een bordje neer te zetten dat voorbijgangers vertelde waar het station was en hopelijk had hij of zij dat verderop nog eens gedaan.

Dat had hij of zij inderdaad. Drie bordjes en een kleine twintig minuten later stond Mick voor het oude stationnetje. Was hij al veilig? Nog niet natuurlijk. Iemand zou hem kunnen herkennen. Een buurman die hem weleens had zien lopen met zijn camera en toevallig net terug van zijn werk kwam of zo. Weer niet aarzelen dus. Mick stapte het station binnen en liep meteen door naar de sporen. Er waren er vier, twee aan elke kant van het tunneltje, en hij koos voor de achterste twee, om meteen maar zo ver mogelijk weg van alles te zijn. Hopelijk hoefde hij niet lang te wachten.

Dat hoefde hij niet. Een vierkant bord boven het perron vertelde hem dat er drie minuten later een trein zou vertrekken die naar Amsterdam ging. Een aantal reizigers zat al op de bankjes op het perron te wachten. Ze keken allemaal op hun telefoon en zagen hem niet. Iedereen leefde in zijn of haar eigen wereld. Moest hij niet ook eens zo'n smartphone hebben? Waarom had hij die van zijn moeder niet gekregen? Wat was daar eigenlijk mee gebeurd? Had die neef 'm ingepikt? Vast.

Amsterdam. De hoofdstad van het land. Waar duizenden en duizenden mensen woonden en niemand op iemand lette. Daar kon je verdwijnen in de massa. Daar kon je een nieuw leven beginnen. Daar was je iemand en niemand tegelijk.

De drie minuten duurden lang, ook omdat het er vijf werden. Mick stond daar met zijn koffertje naast zich en de camera in de draagtas

om zijn nek met bonzend hart te doen alsof hij rustig was. Alsof hij wist waar hij naartoe ging. Alsof hij daar zo vaak op de trein stond te wachten. Er kwamen nog een paar mensen het perron op lopen en ook zij gingen rustig staan wachten. Alles was normaal, alles was prima, er was niets aan de hand.

De trein kwam, stopte, er stapten mensen uit en er stapten mensen in, onder wie Mick. Hij nam plaats op een klapstoeltje in meteen het eerste gedeelte, zette zijn koffertje achter zijn kuit en deed alsof hij gaapte. Wie gaapte was onverdacht. Toch? Een fluittoon klonk, de deuren sloten en de trein kwam in beweging. Elke meter, elke kilometer was meer vrijheid en nu ging het hard. Het ging goed. Het ging precies zoals hij bedacht had.

‘Goedemiddag jongeman, je plaatsbewijs alsjeblieft.’

Mick keek de vrouw aan en glimlachte, zoals de robotmannen en robotvrouwen dat altijd deden. Een vrouw. Niet wat hij verwacht had, maar misschien was het wel beter. Vrouwen en kinderen waren toch elkaars vrienden? Ze vroeg zijn plaatsbewijs en bedoelde dan vast het kaartje. En dat had hij niet. Als je met een trein ging, moest je een chipkaart of een kaartje hebben, dat wist hij echt wel, maar hoe had hij een kaartje kunnen kopen als hij niet wist waar hij heen ging en geen geld had? Nu weer dapper zijn dus. Hij moest wel.

‘Dat heeft mijn vader,’ zei Mick, zoals hij dat in zijn hoofd een paar keer gerepeteerd had.

‘Maar die is even op zoek naar de wc.’ Hij wees naar zijn koffertje. ‘Hij brengt me weg. Ik ga een paar dagen bij mijn oma logeren.’ Weer klopte zijn hart in zijn keel. Was daar iets van te zien?

De vrouw knikte, glimlachte terug en liep door.

Mick keek naar buiten en haalde een paar keer diep adem. Hij moest weer rustig worden nu. Wat als ze straks nog een keer langskwam? Hoe ver was Amsterdam nog? Als ze nog een keer stopten, zou hij uitstappen en een volgende trein nemen. Hij was toch overal veilig nu? Niemand die hem kende.

De trein stopte lang niet en denderde met grote snelheid door. Mick voelde de opwinding in zijn lijf, in zijn borst en in zijn hoofd, maar ook in zijn benen. Hij was elf jaar, maar gedroeg zich opeens als een man. Zijn eigen leven was begonnen. Hij ging het allemaal zelf doen nu. Niemand die hem nog ging vertellen waar hij naartoe moest, waar hij moest slapen en met wie hij om moest gaan. Hij ging het allemaal zelf uitzoeken. En bovendien had hij nu voor het eerst in zijn leven een vader gehad. Hij bestond niet echt, maar de vrouw die zijn kaartje was komen controleren, had geloofd dat hij een vader had, als eerste mens op aarde. Ook dat was opwindend en spannend. Mick had zijn eigen vader uitgevonden.

En toen opeens rolde de trein het enorme station van Amsterdam binnen. Nu was hij veilig. Er zouden geen kaartjes meer worden gecontroleerd. Er zouden daar vast poortjes zijn

waar je doorheen moest, maar dat lukte wel. Gewoon snel achter iemand aan lopen. Mick stond op en voelde dat zijn benen trilden. Het avontuur begon en alles was onzeker. Hij had geen thuis, geen familie, geen geld, hij was elf jaar oud en kwam aan in een grote stad. Daar was gevaar, daar waren slechte mensen die hem kwaad wilden doen of hem terug wilden sturen naar de robotman en de robotvrouw. Had hij een kans uit hun handen te blijven? Hij voelde iets wat hem kracht gaf. Het was alsof er iets in zijn lichaam zat wat hem moed insprak, iets wat hem vertelde dat het wel goed zou komen. Of was het iemand? Was het zijn moeder die op de een of andere manier tot hem sprak en hem steunde? Of was het die vader die hij net zelf bedacht had? In ieder geval voelde hij zich moedig en was hij klaar voor alles. Had je wat? Kom maar op.

Verder lezen?

Benieuwd naar het hele verhaal en wil je verder lezen?

KLIK DAN OP DE ONDERSTAANDE LINK

<https://uitgeverijvogelvrij.nl/boek/?id=de-gelukkige-wees>

Over Uitgeverij Vogelvrij

Uitgeverij Vogelvrij publiceert boekjes, zowel in fysieke vorm als digitaal, met de lengte en de amusementswaarde van speelfilms, die beogen net zo toegankelijk te zijn als audiovisuele producties. De boekjes hebben vaak minder tekst dan een standaardroman en kunnen voorzien zijn van plaatjes, foto's, tekeningen of audio- of videofragmenten, die zelfs in het geval van een papieren boek met QR-codes op een smartphone of een tablet direct beluisterd en bekeken kunnen worden. Lezen en kijken of lezen en luisteren.

Uitgeverij Vogelvrij wil inspelen op een nieuwe wereld en kiest ervoor meer een contentfabriekje in het algemeen dan alleen een uitgever van boeken te zijn. Het gaat om het opbouwen van een fonds van verhalen en formats, uitgegeven als boekjes en daardoor auteursrechtelijk beschermd, die vaak in basis geschikt zijn voor een audiovisuele productie, ten behoeve van media die de behoefte hebben aan een constante stroom van content.

Informatie over de uitgeverij en/of deze titels is ook te vinden op de website www.uitgeverijvogelvrij.nl of kan per mail worden opgevraagd: info@uitgeverijvogelvrij.nl.

Let op: digitale edities zijn veel milieuvriendelijker en veel goedkoper dan papieren versies.

Op onze website kost elk e-boek maar 4 euro. En voor 25 euro heb je er zelfs 12. Het voordeel van e-boeken is dat je ze kunt lezen op een e-reader, maar ook op een smartphone, een laptop of een tablet. Nog afgezien van de enorme aanslag die papieren boeken doen op het milieu heeft digitaal lezen naast de gunstige prijs nog veel meer voordelen: je kunt lezen in het donker, je hoeft geen zware boeken mee te slepen, je kunt gemakkelijk passages of namen opzoeken en je kunt de letters groter of kleiner maken.

UITGEVERIJ
VOGELVRIJ